

OBRTNI VESTNIK

povzdigo in napredek slovenskega obrtništva.

« Vestnik »

izhaja

mesечно dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno . . . 48 K
polletno . . . 24 »
četrtletno . . . 12 »
posamezna številka . . . 2 »

Oficijelno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Celju in
slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatis dovoljen le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Cene inseratom:

Pri 1× objavi $\frac{1}{4}$ str. 1000 K
» » » $\frac{1}{2}$ » 500 »
» » » $\frac{1}{4}$ » 260 »
» » » $\frac{1}{8}$ » 140 »
» » » $\frac{1}{16}$ » 75 »
Pri 12kratni objavi 5%, pri
24kratni obj. 10% popusta.

IV. letnik.

V Ljubljani, 1. junija 1921.

Štev. 11.

Mr. Ph. R. R.:

Nabiranje zdravilnih rastlin.

Nabiranje zdravilnih rastlin se je pri nas skoraj popolnoma opustilo, akoravno bi lahko postalo pod gotovimi pogoji zelo dobičkanosno. Ne mislim, da bi se s tem opravičilo pečale polnovredne delavne moči, pač pa bi mogli ravno oni, ki tvorijo pasiven del družinskega gospodarstva, to so otroci, starci in invalidi, mnogo doprinesti k izboljšanju gmotnega stanja posameznih družin, posebno malega kmeta in bajtarja.

Splošno je znano, da so dandanes cene drogam zelo visoke, da pa morajo lekarnarji celo one rastline, ki pri nas vsepovsod rastejo v ogromnih množinah, uvažati iz inozemstva. Manj znano pa je dejstvo, da je naš kmet tako malomaren, da niti za svojo lastno potrebo ne nabere zdravilnih rastlin, ki rastejo okrog hiše, na travniku in v gozdu, ampak po lekarnah išče borovnic, lipovega cvetja, trpotca, tavžentrož itd. In tako se dogaja, da mu odcvete lipa pred hišo brez vsake koristi, akoravno bi si zaslužil paglavec, ki sicer ves božji dan postopa po vasi, prav lahko obleko, da jo je obral.

Brez dvoma je, da se nam uniči v naših gozdih, na travnikih in pašnikih stotisoče narodnega premoženja, ker nočemo ali pa ne znamo smoteno izkoristiti onega, kar nam priroda leto za leto v tako veliki meri nudi.

Prišla pa bodo brez dvoma svetopisemska suha leta in takrat bo moral tudi naš kmetič misliti, kako bo svoje dohodke pomnožil in takrat bo moral preračunati: ako mu kultiviranje in nabiranje zdravilnih rastlin ne vrže več kot pšenica.

Že prej sem omenil, da lahko postane nabiranje rastlin pod gotovimi pogoji dobičkanosno. Visoko ceno je namreč mogoče doseči samo s prvovrstno kvaliteto blaga. In ravno v tem oziru so naši nabiralci največ grešili in zato tudi niso dosegli nikdar opih cen, ki jih je dosegel ogrski in češki nabiralec. Naši nabiralci do sedaj sploh še niso postavili na trg prvovrstne robe, to je čiste in lepo zelene, ampak ono umazano rujavo blago, ki je za lekarniško uporabo neporabno in brez vrednosti, zahtevajo pa za svojo robo navadno še višje cene, kot so tržne cene prvovrstnemu blagu in so zelo razočarani, ako jim kupec njihovo blago odkloni, ali pa ponudi mnogo nižjo

ceno. Vsi nasveti, da je prvi pogoj lepi barvi nabiranje v suhem vremenu, na solncu in sušenje v senci na prepihu, so ostali do sedaj brezuspešni. Naš nabiralec vrže nabrano blago na kup in ga prepusti usodi, in s tem je zagospodaril dobiček, ki bi ga sicer imel.

Sedaj imamo v naši državi že več delniških družb (v Ljubljani »Salus«), ki se pečajo z uvozom in izvozom drog. Vsak nabiralec, ki bo ponudil lepo in čisto blago, ga bo z lahkoto in po precej visokih cenah prodal. Naravno je, da nekatere rastline, katerih uporaba je minimalna, in dokler še nimamo urejenega izvoza, ne bodo takoj našle odjemalca oziroma vsaj za velike količine ne, gotovo pa je, da se bo s časom vsako dobro blago v vsaki količini prav ugodno prodalo.

K sklepu priporočam v nabiranje nekaj naših domačih rastlin oziroma drog, ki se jih v vsaki množini in po prav lepih cenah vedno odda: Lipovo cvetje, tršljikovo lubje, arniko, tavžentrožo, suličasti trpotec, kamelice, »malisno štopo« (Lycopodium), ržene rožičke, ki so danes zelo iskano blago, cvetni listi poljskega maka in plavice.

Razglas

deželne vlade za Slovenijo, poverjenišva za kmetijstvo z dne 6. maja 1921, št. 1518 vet. o izvozu živine in živalskih surovin ter predelkov v Italijo.

Ministrstvo za kmetijstvo in vode v Beogradu je dobilo pod 25. aprilom 1921, K. T. br. 6318 od ministrstva za vnanje zadeve besedilo naredbe italijanskega ministrstva za notranje stvari oziroma predsednika ministrskega sveta od 9. aprila 1921, zadevajoč uvoz živine in živalskih surovin in drugih proizvodov in živalskih ostankov iz naše zemlje v Italijo, ki se sledeče glasi:

Ker se priznava oportuniteta delimične izpremembe ministrske naredbe od 15. marca 1921. leta, s katero se zabranjuje iz zdravstvenih razlogov do nove odreditve iz Jugoslavije uvoz živine ter njihovih surovin, proizvodov in živalskih preostankov, kakor tudi slama za postelje in hleve; nadalje v pogledu na skupno besedilo zdravstvenih zakonov, odobrenih s kraljevim ukazom od 1. avgusta 1907, št. 636, kakor tudi na policijsko veterinarsko uredbo od 10. maja 1914, št. 533.

se odreja:

Čl. 1. Živali konjske vrste se morejo uvažati iz Jugoslavije v kraljevino (italijansko) pod sledečimi pogoji:

a) morajo imeti s seboj potrdila o izvoru in zdravju, izdana od krajevnih oblasti njih izvora; iz teh se mora razvideti, da so se živali, o katerih se govori v potrdilu, nahajale poslednjih 40 dni v dotičnem kraju, da so bile spoznane na dan odhoda zdravim od državnega veterinarja, ki je izrečno pooblaščen od države, da se ni pojavil v teku poslednjih 40 dni nikak slučaj kužne ali prenosljive bolezni, ki se prijemlje živali konjske vrste.

b) Da bode našel iste živali pri pregledu naš (italijanski) veterinar na meji ali v pristanu, preko katerega se vrši v kraljevino (italijansko), zdrave in da jih isti veterinar podvrže na stroške zainteresovanih maleinizaciji (interpalpebralna preizkušnja) s povoljnim uspehom.

Čl. 2. Uvoz prežvekovalcev in prašičev iz Jugoslavije se bo dovolil od časa do časa od strani ministrstva (italijanskega) v svrhu klanja in na prošnjo zainteresovanih pod sledečimi pogoji:

a) da spremljajo živali potrdila o izvoru in zdravstvenosti, izdanih od krajevnih oblasti njih izvora, iz katerih se mora razvideti, da so se živali, o katerih se govori v potrdilih, nahajale tekom poslednjih 40 dni v dotičnem kraju, da so se spoznale na dan njihovega odhoda po pregledu državnega veterinarja, ki je za to od države pooblaščen, zdravim, da se v mestu izvora poslednjih 40 dni ni pojavil nikak slučaj kužne ali prenosne bolezni, ki prihaja na živali, ki tej vrsti pripadajo;

b) da bode našel iste zdrave pri pregledu naš (italijanski) veterinar pri uvozu na meji ali v pristanu, preko katerih se vrši uvod v kraljevino (italijansko);

c) da se izvrši uvoz v kraljevino (italijansko) v zalivkanih vozovih (plombiranih vagonih) z neposredno namembo za zakol v klavnicah, ki so spojene z železnico ter da se bode izvršilo klanje v istih klavnicah v najkrajšem času po predpisih zdravstvenih odredb.

Čl. 3. Uvoz svežega, nasoljenega in suhega mesa in drugih izdelkov in živalskih odpadkov se dovoljuje pod pogoji, navedenimi v (italijanski) ministrski naredbi od 1. oktobra 1914. leta.

Generalni civilni komisar za Julijsko Benečijo in okrožni načelnik pomorskih in obmejnih oblasti imajo dolžnost, da izvrše vse določbe te naredbe, ki stopi danes v veljavo.

To se daje vsled razpisa ministrstva za kmetijstvo in vode v Beogradu od dne 27. aprila 1921, št. 2633 dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 20. aprila 1921, št. 1383 (Uradni list št. 44) na občno znanje.

Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani, dne 6. maja 1921.

Vodja: Dr. Vrtačnik s. r.

Pokojninski fond za obrtnike v Beogradu.

(Zanatlijski pensioni fond).

Fond obstoja že od leta 1911. Pravila so bila leta 1920 nekoliko izpremenjena.

Da dobe naši obrtniki vpogled v delovanje tega važnega zavoda, hočemo navesti v našem listu nekaj najvažnejših podatkov.

Redni člani pokojninskega fonda za obrtnike v Beogradu morejo postati samo obrtniki in uslužbenci obrtnih podjetij, ki ob svojem pristopu ne smejo biti več stari kot 50 let.

Redne članice postanejo lahko tudi ženske obrtnice. Poleg rednih članov obstojajo pri fondu še dobrotniki, ustanovni in podporni člani, ki vplačajo enkrat za vselej 100—1000 dinarjev.

Kdor pridobi fondu najmanj 25 novih članov, postane častni član.

Samo redni člani imajo aktivno in pasivno volilno pravico.

Pristop k fondu javi obrtnik na podpisnem formularju. Ako ne navede resničnih zdravstvenih podatkov, izgubi zavarovalno pravico.

Ako je zavarovanec navedel napačne starostne podatke, recimo, da je navedel premalo let, mora plačevati premije po resnični starosti; razliko, ki jo je premalo vplačal, mora doplačati. Istotako mora plačati premije po faktični starosti član, ki je navedel previsoko starost, samo da v tem slučaju zapade preveč vplačani znesek v korist fonda.

Tarifa, po kateri zavaruje pokojninski fond svoje člane, je odobrena od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.

Pri pokojninskem fondu za obrtnike se lahko zavaruje član obrtnik.

a) pokojnino za starost, pokojnino za slučaj delanemožnosti ter pokojnino svoji družini za slučaj svoje smrti;

b) svoje otroke lahko zavaruje za gotovi znesek. Član, ki se pusti zavarovati za pokojnino, ne sme biti starejši od 50 let.

Otroci, katere zavaruje član za gotov znesek, ne smejo biti starejši od 12 let. Zavarovalnino se jim izplača ob koncu njihovega 20. leta.

Ako umrje otrok pred skončanem 20. letom, se povrnejo starišem vse vplačane premije.

Ako umrjejo stariši, predno so vplačevali za otroke celih 5 let, se istotako povrnejo vplačane premije.

Ako pa umrjejo stariši, ko so že vplačevali celih 5 let, dobe otroci pravico do polnega izplačanja kapitala, ko dovrše svoje 20. leto, ne da bi bilo potrebno premije še naprej vplačevati.

Za zavarovanje pokojnine vplačujejo člani samo tri petine predpisane premije, dve petini vplačuje fond sam iz fonda za vplačevanje premij.

Za zavarovanje kapitala, oziroma dote otrokom, plačujejo člani sami celo predpisano premijo.

Premije se vplačujejo vnaprej in sicer mesečno, trimesečno, polletno, oziroma letno, vendar se na času na ta način nič ne pridobi.

Vplačevanje premij za pokojnino traja 30 let, za kapital dote otrokom pa do skončanega 20. leta.

Ako se dokaže, da so premije previsoke, oziroma prenizke, se lahko po tozadevnem sklepu občnega

**Čitajte in razširjajte
„Obrtni Vestnik!“**

zboru in odobrenja ministrstva trgovine in industrije primerno znižajo, oziroma zvišajo.

Pravico do izplačanja pokojnine zadobi član, če je vplačeval premije celih 20 let.

Pravico na invalidsko pokojnino dobi obrtnik, ki je brez svoje krivde postal za delo nesposoben in je plačeval tozadevno premijo najmanj 5 let. Kdor je vplačeval za invalidsko pokojnino 5 let, dobi 50 odstotkov od zavarovane pokojnine in za vsako več vplačano leto še 2 odstotka.

Ako postane invalid za delo sposoben, mora premije zopet plačevati. Doba invalidnosti se mu zaračuna, kakor da bi med tem časom premije plačeval.

Če je upravi fonda materijelno mogoče, lahko izplača invalidsko pokojnino tudi članom, ki so vplačevali premije 3 leta. V tem slučaju dobi invalid 30 odstotkov od zavarovane vsote.

Pravico na družinsko pokojnino imajo žena in zakonski otroci, in sicer:

a) dobe celo zavarovano pokojnino, ako je član vplačeval premije celih 10 let;

b) ako je vplačeval manj kot 10, a več kot 5 let, dobi družina pravico na zmanjšano pokojnino in sicer za 5 vplačanih let 50 odstotkov zavarovane pokojnine in za vsako še vplačano leto 10 odstotkov več.

Ako je fondu materijelno mogoče, sme uprava plačati pokojnino tudi družinam onih članov, ki so plačevali premije že tri leta. V tem slučaju sme fond izplačati največ 50 odstotkov od zavarovane pokojnine.

Pri računanju let za invalidsko ali družinsko pokojnino se vračunava 6 ali več mesecev za celo leto. Manj kot 6 mesecev se ne vračunava, razun če ti meseci ne dopolnjujejo 3, 5 ali 10 let.

Družine članov, ki niso vplačevali niti 3 leta, imajo pravico na povračilo vplačanih premij.

Zavarovano pravico zgubi:

a) član, ki še ni vplačeval premije 5 let ter zaostane s plačevanjem skozi tri mesece; vendar se lahko reaktivira, če se podvrže zdravniškemu pregledu. Ako zdravnik potrdi, da je zdrav, se ga sprejme nazaj v članstvo, toda mora doplačati vse zaostale premije s 6 odstotkov obresti. Ako zdravnik potrdi, da ni zdrav, se ga ne sprejme nazaj, a se mu vrnejo vse vplačane premije.

b) Ako član po 5 letnem vplačevanju prestane s plačevanjem premij in se noče reaktivirati, se mu (kakor tudi družini) zmanjša zavarovalnina primerno številu vplačanih let.

Posebni predpisi glede zavarovalnih pravic obstojajo za člane, ki so bili obsojeni radi nečastnih dejanj.

S tem je podanih nekaj samo najvažnejših podatkov o »pokojninskem fondu za obrtnike v Beogradu«. Zavarovanje je prostovoljno. Ali ne bi bil potreben sličen zavod tudi za slovenske obrtnike? Ali ne bi bilo boljše, če bi bilo zavarovanje obvezno za vsakega obrtnika?

To vprašanje smo razmotrivali že večkrat na naših obrtnih shodih, in prišli smo vsakokrat do tega prepričanja, da s prostovoljnim zavarovanjem ne bi dosegli nobenega uspeha. Za naše razmere bi bilo priporočati le prisilno zavarovanje in ga izpopolniti tudi za slučaj bolezni in smrti. Želeti bi bilo, da bi se to vprašanje razmotrivalo v »Obrtnem Vestniku« in prosimo naše naročnike, da nam pošlje-

jo svoje mnenje, katera homo bodisi, da so za ali proti, objavili v našem listu. Deželna zveza obrtnih zadrug naj pa na svojem občnem zboru stavi to važno socialno vprašanje na dnevni red, na katerem se naj reši, kedo in na kakšen način se naj prične reševati to točko. Vse obrtnike, ki se zanimajo za stvar pa prosimo, da nam pošljejo svoja mnenja in nasvete, katere se naj po možnosti upošteva in uvažuje. — Torej na delo.

Nova stanovanjska naredba.

Beograd, 21. maja.

Regent Aleksander je podpisal novo stanovanjsko uredbo, ki stopi v veljavo, čim bo objavljena v »Službenih novinah«. Nje veljavnost se razteza na vse dele kraljevine, izvzemši na teritorij Srbije in Črnogore. V splošnem se nova naredba naslanja na stanovanjske naredbe, ki so bile do sedaj v veljavi za Slovenijo, Hrvatsko, Vojvodino, Bosno in Dalmacijo.

Najvažnejše določbe ima II. poglavje, ki govori o stanarinah. Za osnovnico vseh novih stanarin velja čista najemnina brez doklad od 1. julija 1914. Osnovna stanarina pomnožena s številom tri daje normalno višino današnje stanarine za stanovanja.

Pri ekonomsko slabejših, kamor spadajo predvsem oni, ki živijo pretežno od stalne svoje plače ali mirovine, se sme osnovna stanarina pomnožiti največ s številom dve.

Pri stanovanjih, katerih zakupnina je znašala 1. julija 1914. na leto več kot dva tisoč kron ali v katerih stanujejo zakupci, kojih letni dohodki znašajo več kot dva tisoč kron ali v katerih stanujejo zakupci, kojih letni dohodki znašajo od 120.000 do 200.000 K se lahko pomnoži osnovna stanarina na največ s številom šest.

Najemnikom, ki imajo dohodkov preko 200.000 kron na leto, sme gospodar svobodno povišati stanarino brez obzira na obstoječe pogodbe.

Za poslovne prostore se nova stanarina giblje med tri- in osemkratno zakupnino (čisto najemnino od 1. julija 1914). Ako se gospodar in najemnik ne moreta sporazumeti, določi ceno stanovanjska oblast, ki se pa mora pri presoji ozirati na ekonomski položaj najemnika in gospodarja, kakor tudi na druge okolnosti, katerih namen je zaščititi slabejše situirane.

Od državne, vojne uprave, javnih zavodov v našem vzeti prostori plačajo največ trikratno čisto najemnino 1. julija 1914.

Vodarino, kanalizacijo, odnašanje smeti, čiščenje dimnikov in osvetljenje stopnic, nosijo najemniki z gospodarjem vred sorazmerno. Davke, gostaščino, popravila na hiši in še morebitne postranske izdatke mora trpeti gospodar sam.

III. del naredbe govori o onih zgradbah, ki so popolnoma svobodne in za katere ni nobenega omejevanja niti glede višine najemnine, niti glede razpolaganja. Sem spadajo vse nove zgradbe, v starih zgradbah pa oni prostori, ki se preje niso uporabljali za stanovanja, pa so bili tako temeljito predelani, da služijo sedaj za stanove. Za te vrste zgradb velja tudi naredba od 19. julija 1920., v kateri se zanje uzakonujejo obsežne davčne oprostitve do 25 let in druge ugodnosti.

Sodna odpoved od strani gospodarja je po novi naredbi mogoča, ako potrebuje gospodar stanovanje zase. Te pravice se pa lahko poslužujejo le hišni go-

spodarji, ki so postali lastniki pred 1. januarjem 1916, in ki stanujejo sedaj kot najemniki v drugih hišah ter so brez svoje krivde prisiljeni se izseliti iz sedanjega stanovanja. Nadaljni razlogi za sodno odpoved so: če najemnik ne plača pravočasno najemnine, če kviri stanovanje, če hudo krši hišni red, če se mora stavba porušiti in na novo sezidati. Odpovedati je dalje možno stanovanje tujcem, kojih stalno bivanje v državi ali v posameznih pokrajinah ni potrebno in zaželeno, ako to odpoved v naprej odobri stanovanjska oblast.

Poslovne prostore je dalje mogoče odpovedati iz razloga, ako jih lastnik ali njegovi otroci neobhodno potrebujejo za izvrševanje svojega, na usposobljenostni dokaz vezanega rokodelskega obrta ali za trgovino; a v tem slučaju se mora dokazati, da so se s trgovino bavili pred 1. julijem 1914 in velja ugodnost le za hišne posestnike izza 1. januarja 1916. Gospodar, oziroma njegov pravni naslednik more odpovedati poslovne prostore stranki, ki se je vselila brez dovoljenja stanovanjske oblasti in btez izrecnega privoljenja gospodarja.

Pravico razpolaganja s stanovanji ima izključno stanovanjska oblast. Podrobnosti o tem izdajo pokrajinske vlade.

Stanovanjska oblast dodeljuje stanovanja in njih dele v prvi vrsti osebam, ki morajo v dotičnem kraju stanovati v državnem interesu in šele potem onim, ki morajo tamkaj stanovati v javnem interesu, oziroma nimajo stanovanj, pa se jih mora iz socialnih ozirov ščititi.

Stanovanjsko oblastvo ima pravico odvzeti v stanovanjske svrhe poslovne prostore denarnim zavodom, zavarovalnim družbam, trgovskim, industrijskim in podobnim podjetjem, ki imajo značaj veleobrata, ako v roku, ki jim ga stavi stanovanjska oblast (največ eno leto) ne zgrade hiš za stanovanja svojih nameščenecv in za svoje poslovne prostore. Izvzeta so ona podjetja, ki so v navedene svrhe že zgradila svoje stavbe.

Pokrajinskim oblastvom je prepuščena ureditev vprašanja stanovanj v vojaških barakah, ki stoje na tujem svetu.

Prepovedano je plačevanje najemnine v zlatu, srebru ali tuji valuti.

Naredba stopi v veljavo z dnevom objave v »Službenih Novinah«. Najemnine, ki jih ustanavlja naredba, so plačljive s prvim plačilnim rokom po uveljavljenju naredbe.

Nameščenje vajencev v obrtnih in industrijskih podjetjih.

Deželna vlada za Slovenijo, Poverjeništvo za socialno skrb v Ljubljani je odposlala vsem političnim okrajnim oblastvom in mestnim magistratom v Sloveniji sledečo okrožnico:

Nepravilno nameščenje vajencev je postalo po vojni vsled vedno naraščajočih zahtev kvalificiranega delavstva skoraj običajno. V tem dejstvu leži velika nevarnost, da se bodo vajenci, ki nimajo dovolj učne možnosti, predvsem dovolj sodelujočih pomočnikov, ki so poleg mojstra potrebni vaditelji vajenca, obrta le slabo izučili.

Ti vajenci bodo vsled nezadostnega izučanja v obrtu na eni strani težko dobili pomočniška mesta in

tako pomnoževali brezposelno množico, na drugi strani pa povzročevali propadanje samostojnega obrta, ali pa se bodo morale podeljevati obrtne pravice nezadostno kvalificiranim pomočnikom, s čemer se bo izpodkopaval ugled obrtništva.

Krivda na teh nezdravih razmerah zadene skoraj v vseh slučajih obrtne zadruga, ki ne ščitijo v zadostni meri združnih predpisov. Zadržna pravila določajo število vajencev v posameznem obratovanju. Teh določil se pa obrtniki ne drže in zaposljujejo po več vajencev brez pomočnikov ali enega pomočnika in celo do deset vajencev ali drugače v očitnem nesoglasju z združnimi predpisi, ne da bi posegla zadruga vmes in napravila konec takim razmeram.

Posebno veliko se greši v tem oziru tam, kjer ne vodijo obrtne zadruga ne zapisnika vajencev ne pomočnikov niti ne potrjuje načelstvo sklenjenih pogodb med združnim članom in očetom ali varuhom vajenca.

Da se uspešno zajezi dosedanje čezmerno nameščenje vajencev, naroča poverjeništvo za socialno skrbstvo naslovnim oblastvom, da opominjo zadruga na njih dolžnosti, da poslujejo točno, kakor predpisujejo pravila in obrtni red, zlasti, da se ne prekorači dovoljeno število vajencev.

Obrtne oblasti naj tozadevno delovanje obrtnih zdruvg, oziroma njih načelnikov strogo nadzorujejo in v slučaju nerednosti proti njim postopajo v smislu določila § 127, odst. 6, obrtnege reda.

Milenko Vesnić †.

Dne 28. maja popoldne ob 16. uri je zadet od srčne kapi nenadoma preminul poslanik naše kraljevine v Parizu, polnomočni minister dr. Milenko Vesnić.

Draža Pavlovič, Kosta Stojanović, Živojin Mišić, Branko Jovanović, imena, ki je tesno zvezana z njimi zgodovina kraljevine Srbije in Jugoslavije.

In sedaj še Vesnić.

V državi, kjer je preživel skoro polovico svojega življenja kot državnik, je našel grob poslanik naše kraljevine Milenko Vesnić.

V mestu, kjer je za časa svetovne vojne zastopal z vso vnemo interese svoje domovine, kateri je vzpričo svojih prijateljskih zvez s francoskimi državniki storil neprecenljivih uslug, je končal svojo državniško karijero.

V najtežjih trenutkih Srbije je bil vedno na svojem mestu in usluge, ki jih je izkazala francoska republika srbskemu narodu, so dale njegovi diplomaciji ono frankofilsko obeležje, ki je bilo predmet tolikih opravičenih in neopravičenih napadov na njegovo politiko popustljivosti.

V kritičnih dnevih propada avstro-ogrske monarhije in našega osvobojenja in ujedinjenja je bila njegova politika res morda preveč popustljiva, ali vedno se mu mora priznati, da je bil iskren zagovornik in odločen zastopnik našega narodnega edinstva.

Trije važni zgodovinski dokumenti nosijo podpis Milenka Vesnića. Prvi je srbsko-vatikanski konkordat iz leta 1914., drugi pariška mirovna pogodba, a samostojno državniško delo umrlega Vesnića je rapalska pogodba, ki jo je podpisal s Trumbićem in Stojanovićem. Zgodovina bo dokazala, ali so očitki za njegovo popustljivost v Rapallu stvarno utemeljeni ali ne.

V notranjo politiko se ni mešal, bil je v Srbiji samo enkrat minister pravde. Ko se je pa pokazala v Jugoslaviji nezmožnost radikalno-klerikalnega režima in so iskali moža, ki bi bil strankarsko-politično nekompromitiran, so poklicali Vesnića, kateremu je uspelo, sestaviti drugi jugoslovanski široki koalicijski kabinet.

Tudi kot učenjak je užival pokojni Vesnić odlično sloves in napisal več del o mednarodnem pravu.

V Ljubljani je bil pokojni Vesnić dvakrat. Prvič, ko je spremljal regenta Aleksandra na njegovem triumfalnem pohodu, drugič pa, ko je potoval v Rapallo. Takrat je v skromni sprejemnici ljubljanskega glavnega kolodvora razvijal odposlancem slovenskih strank svoje nazore o podlagi sporazuma z Italijo.

Pokojni Vesnić je dolgo časa bolehal na srcu in gotovo je, da so ga razburljivi politični posli zadnjih dni približali ranemu grobu.

V Vesniću je umrl eden starejših državnikov naše države, ki je sodeloval na modernem razvoju Srbije in igral važno ulogo v naši kraljevini.

Zgodovina naše države ne bo pozabila njegovega imena.

Milenko Venić se je rodil 1. 1863. v Novopazar-skem Sandžaku. Študiral je v Beogradu in Monakovem, kjer je dovršil pravo in napravil doktorat. Živel je dalje časa tudi v Angliji. Leta 1891. je bil imenovan za sekretarja pri srbskem poslaništvu v Carigradu, odkoder se je vrnil v Beograd in bil postavljen za ministra pravde. L. 1901. je šel kot poslanik v Carigrad. Še isto leto pa je odšel kot poslanik Srbije v Pariz, kjer je ostal vse do svoje smrti, z malim presledkom, ko je bil ministrski predsednik druge koalicijske vlade.

Zadružna naznanila.

Trgovskega obrtnega društva v Ormožu obrtni dan bo dne 5. junija 1921, s sledečim vsporedom: Dopoldne ob pol deseti uri zborovanje celokupnega obrtništva na vrtu gostilne Horvat, na katerem poročajo med drugimi: Gosp. Ivan Mohorič, tajnik trgovske obrtne zbornice (davki, carina, promet), g. Franchetti, načelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani (socijalne obrtne zadeve), g. Ig. Založnik, komisar v Celju (izenačenje obrtnega zakona), g. Jak. Zadravec, industrijalec, Središče (reorganizacija zadrug, obrtna zbornica). — Popoldne: Ob 15. uri (3. uri) velika vrtna veselica, godba, petje, srečolov, šaljiva pošta, prosta zabava. — Pozivljamo celokupno obrtništvo, tudi iz drugih okrajev, z ozirom na važne točke vsporeda in resolucij, da se udeleži polnoštevilno te prve stanovske prireditve v vzhodnem delu naše domovine. Vstopnina na veselilni prostor 2 (dva) dinarja. Odbor.

Razno.

Važno za razstavljalce na »Ljubljanskem velikem semnju«. Vse stranke, katere nameravajo postaviti na prostoru »Ljubljanskega velikega semnja« lastne paviljone, se prosijo, da se naj takoj zgledajo pri gospodu arhitektu Costaperaria pri Obratnem ravnateljstvu južne železnice, II. nadstropje v belgijski vojašnici, kateri jim bo dal vse potrebne podatke.

Zanimanje za jesenski praški vzorčni velesejm je v domačih in inozemskih krogih razstavljalcev zelo veliko; po dosedanjih prigrisatvah se sme soditi, da bo udeležba na prihodnjem velesejmu še mnogo večja, nego je bila na prejšnjih dveh. K udeležbi se priglaja že danes tudi mnogo firm, ki doslej niso razstavljale in številna vprašanja iz inozemstva so nedvomen dokaz, kako tudi tujina razumeva pomen in važnost praških velesejmov. Razstavljalni oddelek praških vzorčnih velesejmov opozarja ponovno, da je treba prigrisativno golično izpolniti natančno v vseh rubrikah, od katerih ni niti ena odveč. Nepopolne prigrisativne pisarna vračati v izpolnitev, kar rešitev prigrisativne brez potrebe zadržuje. V stavbenem programu praških vzorčnih velesejmov je za letošnje leto stavba nekaterih nadaljnjih paviljonov v celotni ploskovni meri 12.000 m²; vendar je vkljub temu treba, da se prijave razstavljalcev pošljejo do konca t. m., ker ne gre samo za pravočasno obdelavo došlih prijav, temveč tudi za možnost učinkovite reklame doma in v inozemstvu. Prijave razstavljalcev se sprejemajo v pisarni Praških vzorčnih velesejmov, v Pragi I., Staromestska radnice. Oddajo se lahko v pisarni Jugoslovanskega zastopstva Praških vzorčnih velesejmov, Ljubljana, Kongresni trg e-I.

Vzorčni vlak na Balkan. Balkanske države so za čehoslovaško industrijo najnaravnejši trg. Ravnateljstvo Praških vzorčnih velesejmov je sestavilo vsled tega posebni vzorčni vlak, obstoječ iz približno 30 vzorčnih vagonov, v katerih bo razstavljeno večji del vse, kar Jugoslavija od inozemskih izdelkov potrebuje. Vzorčni vlak se bo ustavljal v vseh večjih mestih Jugoslavije in sosednjih državah, kjer bo ostajal toliko časa, da si bodo interesenti lahko blago popolnoma ogledali in oddali ev. tudi svoja naročila. Potovanje bo trajalo najmanj 6 tednov in bo imelo sledečo smer: Jasy, Galac, Bukarešt, preko Donave v Ruščuk, Varno, Šumen, Plevno, Zofijo, Plovidiv in dalje v Niš, Skoplje, Beograd, Novi Sad, Zagreb, Ljubljano in čez Maribor nazaj na Češko. Vzorčni vlak bo vseboval vzorce blaga, ki se na Balkanu potrebuje, t. j. gospodarske stroje, gospodarska orodja, lokomotive, vagoni, železarske izdelke vsake vrste, porcelan, steklo, steklene izdelke, črevlje, mineralna olja, gumbi, lanene in tekstilne izdelke itd. Podrobnejše informacije se dobe pri upravi Vzorčnih velesejmov, Praga I., Staromestska radnice.

Obrtna razstava za vajence! Društvo Hrv. Radiša v Zagrebu priredi dne 12. junija t. l. veliko razstavo v Zagrebu za obrtne vajence. Ker je tudi za nas v Sloveniji ista velikega pomena, poziva društvo, da se tudi naši vajenci te udeležijo s svojimi izdelki. Prosijo se tudi vsi gg. delodajalci, da na to učence opozorijo. Za prijave je čas najdalje do konca tega meseca pri obč. slov. obrtnemu društvu v Celju, katero daje tudi nadaljne informacije, ali pa naravnost društvu Hrv. Radiša Zagreb.

Celjska obrtna nadaljevalna šola na poučnem izletu v Fali, Rušah in Mariboru. Dne 4. t. m. zvečer se je odpeljalo 96 izletnikov celjske obrtne nadaljevalne šole (po največ stroke elektrikov, kovinarjev in stavbenikov) z učiteljstvom do Maribora. Prenočevali so vsi skupaj v realki, kjer jim je mesto pripravilo zelo udobno in brezplačno ležišče. Hvala za to gostoljubnost gre gerentu mesta Maribora g. vladn. tajniku Ivo Poljancu. Naslednjega dne so si izletniki že ob pol 5. uri zjutraj ogledovali mariborsko mesto

in odšli potem na koroški kolodvor ter od tam ob pol 6. uri z vlakom do Fale. Tukaj so ogledovali izletniki ogromno elektrarno v dveh skupinah; vodila sta jih obratovodja g. Grieser in njegov namestnik g. Aigner. Kako velikanski je ta aparat s svojimi sedaj delujočimi 45.000 konjskimi silami! Deluje že 5 orjaških turbin in 2 bosta še vzdani. In vseh sedem turbin bo pa najbrž zadostovalo za elektrifikacijo naše lepe Slovenije, seveda v prvi vrsti za razsvetljavo. Človeka mora res navdajati ponos, ko ogledujoč danes to svetovno znano elektrarno, ima zavest, da leži ta za našo bodočnost velepomembna stavba na naših jugoslovenskih tleh. — Iz Fale so mahnili izletniki peš na Selnico in potem z brodom čez Dravo v Ruše. Kako čvrsto je korakal naš obrtniški naraščaj po krasni cesti, pojoč lepe narodne pesmi! V Rušah smo si ogledali starodavno cerkev, ki je po svoji arhitektoniki zanimala zlasti vajence stavbene stroke, po svojih mnogobrojnih slikah pa prijetno vplivala na vse izletnike. Popoldne smo šli v velezanimivo tvornico za dušik, katere objekti se nahajajo par minut od vasi Ruše. Tukaj sta razkazovala kemika gg. dr. R. Schadinger in Hubert Dubrovsky. Človek mora resnično le strmeti, ko ogleduje ta kemična dela, različne poskuse itd., kar bazira v tem ogromnem obratu na popolni elektrifikaciji. Ogromni elektrodi razvijajo vročino do 2000° in karbid priteče iz velikanske peči kot žareče mleko. In te čudovite vročine ni povzročila večdnevna kurjava z najboljšim premogom, marveč falska elektrika, za katero je ruška tvornica za dušik že danes najboljši odjemalec. Razun izdelovanja karbida in dušičnatih gnojil je vezal pozornost izletnikov najbolj tekoči zrak (ohlajen zrak na 180° mraza); cvetice, trava i. dr., pomočene v to vedno se gibajočo tekočino, so zmrznile trenutkoma, in če so se vrgle te oledenele stvari na tla, so se razletele na kosce, kakor da so iz stekla. Tekoči zrak se proizvaja namreč tukaj kot stranski produkt, ki je za tvornico pravzaprav brez vrednosti, ker se danes ta še ne peča z izdelovanjem eksplozivnih snovi. Po končanem ogledovanju te moderne in dragocene tvornice (celoten inventar se ceni danes na 200 milijonov kron), se je podpisane kot vodja izleta, iskreno zahvalil obema kemikoma za nad 2 urno razkazovanje tvorniških zanimivosti in celo nekaterih tehniških skrivnosti, katero zahvalo so tukaj, kakor tudi na Fali vzhiceni izletniki zaključili s hvaležnimi živio-klici. — Nato so odšli izletniki na ruški kolodvor in se vrnili mimo Maribora zopet domov v Celje. — Da si pridobe obrtni vajenci na takih poučnih izletih ne samo globokejšega znanja v svojih strokah, marveč tudi splošne naobrazbe in vrhutega vzljubijo tudi kraje izven domačega okoliša ter spoznavajo šege in navade drugih ljudi, je pač nepobitno. In z ozirom na te vzgojne momente se pogoste ekskurzije z učenci in učenkami obrtnih nadaljevalnih šol ne morejo nikoli dovolj priporočati. Treba bi pa tudi bilo, da bi država podpirala take izlete s primernimi zneski, da bi se mogli poučnih izletov udeležiti ne samo imovitejši vajenci, marveč tudi revni učenci. To bi blažilo njihovo gorje in brisalo polagoma pot, ki vodi v nezadovoljnost in do pohlepa po tujem blagu, v — komunizem. — Joško Bizjak, nadučitelj in tč. vodja obrtne nadaljevalne šole.

Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani pozivlje za razpisom z dne 10. maja 1921, števil. 3337 vse obrtne strokovne zadrage, da vsako-

kratni občni zbor in tudi vsako drugo zborovanje za druge vsaj tri dni prej naznani razven mestnemu magistratu ali okrajnemu glavarstvu tudi gori imenovanemu oddelku ministrstva ter obenem navedejo, če želijo, da se zborovanja udeleži obrtno-zadružni nadzornik in v katerih vprašanjih se želi pojasnil oziroma poučnega predavanja. Zveza obrtnih zadrug radi tega opozarja načelstva obrtnih zadrug, da vsako zborovanje naznanijo gori imenovanemu oddelku in prosijo, da se zadružni nadzornik zborovanja udeleži.

Obvezni poluletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. julija 1921. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani do dne 15. junija 1921 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list; 2. domovinski list; 3. zadnje šolsko izpričevalo; 4. učno izpričevalo; 5. ubožni list; 6. nraštveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redne državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu; skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa. — Državna podkovska šola v Ljubljani, dne 8. maja 1921.

Naznanila radi volitev v obrtna in vzklicna sodišča. Obrtniki, trgovci, trgovske, komanditne in delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadrage, družbe, zavodi, društva itd. v Ljubljani, za katere velja obrtni red in na katere se razteza pristojnost obrtnega sodišča, se pozivljajo, da v smislu razglasa ministrstva za trgovino in industrijo najkasneje do 31. t. m. pismeno naznanijo mestnemu magistratu, v posvetovalnici, radi volitev v obrtno in vzklicno sodišče stajališče in vrsto obrata, lastnika obrata in imena in priimke vseh moških in ženskih delavcev, uslužbenih dne 10. maja. Pri uslužbenih je navesti tudi, da so že nad 20 let stari, torej rojstveno leto, in da prebivajo že nad 1 leto v Jugoslaviji, ker sicer nimajo pravice voliti. Trgovske, komanditne in delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadrage, družbe, zavodi in društva, morajo izmed oseb, poklicanih za njihovo zastopanje, imenovati eno ali dve osebi, ki zanje oddado glasovnice.

Interesanten odpovedni razlog. Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem se je vršila te dni zanimiva razprava. Hišni gospodar je odpovedal stranki stanovanje; pri razpravi je uveljavljal med drugim kot odpovedni razlog dejstvo, da ima najemnik še vedno v svojem stanovanju izobešeno sliko Franca Jožefa. Ker najemnik tega ni tajil, je sodnik zavrnil vse drugo dokazovanje in rabsodil, da ostane odpoved v veljavi, utemeljujoč svojo sodbo s tem, da pomeni izobešanje slik bivših habsburških cesarjev v današnji dobi tako izzivanje ostalih strank v hiši, da je to smatrati kot hudo kršenje hišnega reda.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Državne posredovalnice za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 8. do 14. maja 1921 dela 241 moških in 82 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 283. Dela iščejo: pisarniške moči, kovinarji, peki, mlinarji, mesarji, kurjači, strojniki, natakariji, natakarike, trgovski sotrudniki (sotrudnice), dninarji, dninarice, poljski delavci, mizarji, kolarji, bolniške strežnice, vzgojiteljice, vajenci.

Velika stavka kovinarskih delavcev je izbruhnila na Češkem, ker so tovarne vsled krize v kovinarski industriji skrčile delovno dobo od 48 na 32 ur na teden in istočasno znižale mezde za 10 odstotkov.

Za Obrtni Koledar 1921 nam še sedaj ni plačalo dosti odjemalcev. Storite vendar svojo dolžnost in nakažite z opominom vred znesek 21 K.

Prva seja razširjene deželne vlade. 30. maja se je vršila prva seja deželne vlade za Slovenijo po njeni rekonstrukciji. Seji so prvič prisostvovali tudi novoimenovani poverjeniki SKS, Demšar, Dobnik in Jamnik. Predsednik dr. Baltič jih je ob otvoritvi iskreno pozdravil, izražajoč nade, da bo rodilo skupno delo v vladi najboljše sadove za prospeh naše ožje in širše domovine.

Podaljšanje delovnega časa v industrijskih in obrtnih podjetjih. Ker se tolmači uredba o delovnem času z dne 8. aprila 1921 napačno, opozarja ministristvo za socialno politiko, da je ta uredba le dopolnilo prvotne uredbe z dne 12. septembra 1919. Delovni čas v industrijskih, obrtnih, rudarskih, trgovinskih in prometnih podjetjih, ki zaposlujejo več nego pet delavcev, ali ki obratujejo z elementarno silo, ostane še nadalje omejen na 8 ur dnevno. Podaljšati se more le izjemoma na 10 ur, a tudi to največ trikrat po štiri tedne v istem koledarskem letu. Delo za deveto in deseto uro se mora plačati v vsakem slučaju najmanj 50 odstotkov višje nego delovne ure normalnega delovnega časa. V manjših obratih pa, kjer se ne uporablja elementarna sila, kakor n. pr. parna, vodna, električna itd. in ni zaposlenih več nego pet delavcev, se more dovoliti podaljšanje delovnega časa na 10 ur dnevno, na poljubno dobo, če je potreba in če ostane obrat kot manjši obrat. V smislu uredbe je delavec tudi vajenec in volonter, ne glede na to, da-li prejema kako plačo ali ne. Dovoljenje za podaljšanje delovnega časa izdajajo pristojna obrtna nadzorništva za svoje okrožje (obratno nadzorništvo v Ljubljani, v Celju in Mariboru) in sicer na prošnjo podjetnika, če je potreba za podaljšanje dokazana. Vloge in rešitve glede podaljšanja delovnega časa so proste kolkovine. Samolastno podaljšanje delovnega časa se kaznuje z denarno kaznijo od 10 do 500 dinarjev. Delo nad osem ur se mora pa tudi v tem slučaju plačati 50 odstotkov višje, nego normalne delovne ure. Za mladinske delavce do izpolnjenega 16. leta velja še predpis, da ne smejo delati več nego osem ur dnevno.

Edinstven obrtni zakon. Minister trgovine in industrije je sklenil, da se izda edinstven obrtni zakon za celo kraljevino. V kratkem bo sklicana anketa strokovnjakov in obrtnih organizacij cele države, katerim se izroči v presojo načrt novega zakona. Anketa se bo vršila v Zagrebu.

Išče se strokovni tajnik za »Deželno zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani«. Kompetenti za to mesto naj naslove svoje prošnje na zgorajšnji naslov in naj v prošnjah dokažejo, da so sposobni v tej stroki vsakega konceptnega dela. Prednost imajo tisti, ki imajo smisel za obrtno organizacijo in bi mogli primerno nastopati o prilikah raznih zborovanj tudi kot govorniki in strokovni poročevalci. Služba stalna. Plača po dogovoru. Nastop čim prej.

Tovorni listi. Ker si stranke niso na jasnem glede nabave tovarnih listov, se razglasa, da imajo postaje železnice dovolj veliko zalogo tovarnih listov, ki se lahko naroče pri postajnih načelnikih v poljubni množini.

Izdelava kvasa. V jeseni prične z izdelovanjem kvasa ljubljanska pivovarna »Union«. Za sedaj se izdeluje pri nas vsega 900 kg kvasa na leto in ako ga bo pivovarna »Union« izdelovala po 1000 kg na leto, bo popolnoma zadoščeno domači potrebi, tako, da ne bo treba uvažati kvasa iz inozemstva.

V Romuniji se obeta dobra žetev. Romunsko poljedelsko ministristvo izjavlja, da kaže letošnja setev v Romuniji izredno dobro.

Proizvodnja rožnega olja v Bolgarski se ceni za leto 1921 na 1000 kg. Za proizvodnjo te množine bo potrebno 3.200.000 kg rož.

Industriji, obrtniki, trgovci-grosisti! Udeležite se v polnem številu kot razstavljalci ljubljanskega velikega vzorčnega semnja od 13. do 24. avgusta t. l. Vsa pojasnila, sejmski redi in prijavnice se dobe brezplačno pri uradu »Ljubljanskega velikega semnja« v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II. Rok za prijave kot razstavljalci v Sloveniji je do 31. maja t. l.

Naročila za popravilo sodov in posode sprejema Egidij Jeras, Hranilniška ulica št. 10 v Ljubljani. Naročila je pripravljen izvrševati pri naročnikih doma. Ima lastno potrebno orodje. Gre tudi na deželo.

Listnica upravnništva.

Dasi se že nagiba prva polovica leta h koncu in je list »Obrtni Vestnik« redno izhajal po dvakrat v mesecu, je vendar še dosti naročnikov, kateri naročnine še niso poravnali. Prosimo opetovano, da to nemudoma store.

Izdajatelj konzorcij »Obrtnega Vestnika«.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 30.000.000.—. Rezerva nad K 10.000.000.—.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Trst, Zader.

Ekspozitura: Kranj. **Brzjavni naslov:** Jadranska.

Sprejema: vloge na knjižice, vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača iz svojega.

Kupuje in prodaja: menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih; daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

MALI OGLASI.

Književni vijesnik. Na ljetnu sezonu naručite si odmah novo izašlu knjigu Jirasek: FILOZOFIČKA HISTORIJA, najbolji historički roman čehoslovačkoga naroda, K 30, koja je izašla kao prvo hrvatsko jubilejno izdanje. Pouzećom 30 K. Šalje Čeh. Jugoslovenska naklada J. Horejk. Zagreb, Hatzova ulica 15.

Gosp. mizararski mojstri, pozor!

Gospodarska zadruga ljubljanskih mizararskih mojstrov v Ljubljani ima v zalogi različni **luž (Beiz)**. Dobl. se pri načelniku gosp. **Ferdo Primožiču, Ljubljana, Trnovski pristan 4.** 25, 3-2

ANTON KUNSTEK

15, 12-9 **TRGOVINA Z USNJEM**
Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4

priporoča svoje veliko zalogo usnja vseh vrst po najnižjih cenah v vsaki množini.

Med slovenskimi obrtniki najbolj razširjeni list je „Obrtni Vestnik“. Zato inserirajte v tem listu.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg 4.

Telefon št. 508. Poštno-čeka. urad št. 12.051. 13, 24-11

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.

M. KUŠTRIN

LJUBLJANA

DUNAJSKA C. 20. — TELF. 470.

PODR. MARIBOR

JURČIČEVA ULICA 9.

PRIPOROČA
PNEVMATIKE ZA AUTO
IN KOLESA, TER VSAKE VRSTE
GUMIJEVIH PREDMETOV, ISOLIRANE ŽICE
ZA ELEKTRIČNO NAPELJAVO IN ELEKTROTEH-
NIČNI MATERIJAL PO NAJNIŽJIH DNEVNIH CENAH ! ! ! !